

Praktiska Sverige AB

Beslut för gymnasieskola med yrkes- och introduktionsprogram

efter bastillsyn i Praktiska gymnasiet Växjö
belägen i Växjö kommun

Tillsyn i Praktiska Växjö

Skolinspektionen har genomfört tillsyn av Praktiska AB (556257-5786) under Våren 2015. Praktiska gymnasiet Växjö besöktes av Skolinspektionen den 22 januari 2015.1

Måluppfyllelse och resultat

Praktiska gymnasiet Växjö genomsnittliga betygspoäng

Kunskapsresultat

Andel elever med gymnasieexamen från nationella program är 83,3 procent för läsåret 2013/2014.

Genomsnittlig meritvärde/betygspoäng över tid:

Genomsnittlig meritvärde/betygspoäng över tid:

2010	2011	2012	2013	2014
-10,7	11,2	10,5	11,3	11,8 ¹ /12,3 ²

Andel elever med lägst betyget G i samtliga ämnen:

2012	2013	2014
38,1%	50%	Uppgift saknas

Andel elever som slutfört utbildningen inom fyra år:

2012	2013	2014
60,7%	52,6%	50%

Källa: Skolverkets statistik

Av Skolverkets statistik framgår att kursen Idrott och hälsa A/Idrott och hälsa 1 är den kurs som skolan genomgående uppvisar lägst resultat på.

¹ Avser elever med studiebevis samt elever med gymnasieexamen

² Avser enbart elever med gymnasieexamen

Översikt över konstaterade brister i verksamheten

Skolinspektionens ingripanden

Område	Typ av ingripande	Senaste datum för redovisning
1. Undervisning och lärande	Ingen brist	
2. Trygghet, studiero och åtgärder mot kränkande behandling	Ingen brist	
3. Styrning och utveckling av verksamheten	Föreläggande	2015-06-16
Ytterligare brister	Avstående från ingripande	

I kolumnen "Typ av ingripande" anges den allvarligaste formen av ingripande. Skolinspektionen har meddelat inom det arbetsområde som granskats.

Sammanfattande bedömning

Av tillsynen framgår att skolan i sitt kvalitetsarbete har identifierat att en orsak till att många elever har svårigheter i skolarbetet är att de eleverna inte har tillräckliga kunskaper i svenska språket. Trots att detta är känt för skolans lärare och rektor har inte de åtgärder som behövs genomförts vid tidpunkten för tillsynen. Det saknas bland annat kompetens i svenska som andraspråk och tillgång till studiehundledning på modersmålet för de elever som behöver det. Rektorn har också identifierat i föregående läsårs kvalitetsarbete att det behövs studie- och yrkesvägledning, inte minst för de elever som är antagna till introduktionsprogram. Det fanns vid tillsynsbesöket ingen studie- och yrkesvägledning att tillgå och behovet av sådan kompetens kvarstår således.

Av tillsynen framgår att skolan vidtar åtgärder för att tillförsäkra eleverna trygghet och studiero, samt bedriver ett målinriktat arbete för att motverka kränkande behandling.

Skolinspektionens beslut

Föreläggande

Skolinspektionen förelägger med stöd av 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) Praktiska AB att senast den 16 juni 2015 vidta åtgärder för att avhjälpa påtalade brister. De vidtagna åtgärderna ska senast samma dag skriftligen redovisas för Skolinspektionen.

Styrning och utveckling av verksamheten

Rektor ska, genom ett aktivt ledarskap, styra och utveckla verksamheten vid skolan så att alla elever ges en likvärdig utbildning av god kvalitet i en trygg miljö. Därför ska rektor, tillsammans med elever och personal, ha ett långsiktigt arbete för att nå detta syfte. Arbetet sker genom att utifrån en analys av nuläget identifiera verksamhetens utvecklingsbehov och med grund i denna analys sedan vidta nödvändiga förbättringsåtgärder. Analysen ska omfatta hela utbildningen och inte avgränsas till exempelvis resultat enbart i gymnasiegemensamma ämnen utan ska också omfatta uppföljning av resultat i fördjupningsämnen, från lärande som sker på arbetsplats (APL) och undervisning på introduktionsprogram. Förbättringsåtgärder kan exempelvis vara att personalen ges kompetensutveckling som motsvarar de behov som framkommit genom analys av verksamhetens förbättringsområden. Det innebär också att rektor fördelar verksamhetens resurser på ett sätt som svarar mot elevernas behov, så att alla elever ges förutsättningar att nå målen för utbildningen.

Bedömning av brist

Skolinspektionen konstaterar att Praktiska AB inte uppfyller författningskraven avseende att:

- Rektorn planerar för genomförandet av utvecklingsåtgärder och genomför dessa. Planeringen och åtgärderna dokumenteras. (4 kap. 4–7 §§ skollagen; Lgy 11, 2. Övergripande mål och riktlinjer, 2.6 Rektorns ansvar)

Åtgärder

Skolinspektionen bedömer att följande åtgärder behöver vidtas för att avhjälpa bristen. Bristen kan dock avhjälpas även på annat sätt.

Rektor ska se till att planerade utvecklingsåtgärder vidtas. I detta ingår att se till att det finns den kompetens som skolan behöver för att stödja eleverna i deras kunskapsutveckling.

Motivering till bedömning av brist

Av skollagen framgår att rektor har ansvar för att planering, uppföljning och utveckling av utbildningen genomförs på skolenheten. Om det vid uppföljning eller på annat sätt framkommer brister i verksamheten ska huvudmannen se till

att nödvändiga åtgärder vidtas. Av Läroplanen för gymnasieskolan framgår att rektor ansvarar för att planera, följa upp och utveckla utbildningen i förhållande till de nationella målen. Som pedagogisk ledare och som chef för lärare och övrig personal i skolan har rektor ett särskilt ansvar för att undervisningen och elevhälsan utformas så att elever som behöver särskilt stöd eller andra stödåtgärder får detta.

Vid Praktiska Gymnasiet Växjö studerar en betydande grupp elever som inte har svenska som modersmål. I skolans kvalitetsredovisning för läsåret 2013/2014 anges att en av orsakerna till skolans låga kunskapsresultat är att elever inte har tillräckliga kunskaper i svenska och att det påverkar deras möjligheter att nå kunskapskraven i alla ämnen. Av intervjuer med lärarna framgår att de försöker beskriva och förklara ord och uttryck i undervisningssammanhanget så att eleverna ska förstå så mycket som möjligt. Det finns emellertid inte finns någon bland lärarna med tillräcklig utbildning i svenska som andraspråk eller någon lärare med specialpedagogisk kompetens som arbetar på skolan och som kan bidra till ett språkutvecklande arbetssätt. Vid inspektionstillfället finns inte heller någon elev som ges studiehandledning på modersmålet, trots att lärare och rektor bedömer att det finns elever i behov av den formen av stöd. Lärarna uppger i intervjuer att det hade varit bra om det fanns något stöd för elever med annat modersmål än svenska och man har diskuterat att eftersöka någon person via arbetsförmedlingen, men lärarna menar att de inte fått något gehör från arbetsförmedlingen och att man då inte vidtagit några andra åtgärder.

Av intervjuer med rektorn framgår att skolan har identifierat ett behov av såväl kompetens i svenska som andraspråk som specialpedagogisk kompetens. Rektorn har annonserat efter lärare med denna profil, men inte lyckats få några sökande med relevant kompetens. Orsaken till detta är enligt rektorn att det är svårt att hitta sökande som vill ha en tjänst med tjänstgöringsgrad på 20-40 procent.

Tillsynen visar således att skolan vid analys har konstaterat att en av orsakerna till skolans låga kunskapsresultat är elevernas bristande kunskaper i svenska. Utifrån denna analys har skolenheten identifierat behov av såväl specialpedagogisk kompetens som kompetens inom svenska som andraspråk på skolenheten för att utbildningen ska utformas så att de elever som har annat modersmål än svenska ska få det stöd de behöver. Trots detta har varken specialpedagog, lärare i svenska som andraspråk eller studiehandledare på modersmålet anställts på skolenheten. Inte heller i övrigt har några konkreta insatser vidtagits för att åtgärda detta konstaterade behov, trots att skolan identifierade behovet under vårterminen 2014. Att underlåta att vidta åtgärder utifrån konstaterade utvecklingsbehov är inte förenligt med skollagens

bestämmelse. Att rektor uppger att det är svårt att anställa lärare med tjänstgöringsgrad på 20 - 40 procent kan inte anses vara en sådan omständighet som medför att huvudmannen saknar faktisk eller rättslig möjlighet att åtgärda bristen. Huvudmannen och rektorn måste därmed se till att planerade utvecklingsåtgärder genomförs.

Motivering till föreläggande som ingripande

Eftersom verksamheten inte uppfyller de krav som följer av de föreskrifter som gäller för verksamheten finns skäl att förelägga Praktiska Sverige AB att fullgöra sina skyldigheter och vidta åtgärder för att avhjälpa bristen.

Ytterligare brister

Avstående från ingripande

Skolinspektionen har funnit följande brist, men avstår med stöd av 26 kap. 12 § skollagen (2010:800) från att ingripa.

Beskrivning av brister

Den studie- och yrkesorienterande verksamheten ska tillgodose elevernas behov av vägledning inför elevernas val av framtida utbildnings- och yrkesverksamhet.

Författningar

2 kap 29 § skollagen

Lgy 11, 2 Övergripande mål och riktlinjer, 2.4 Utbildningsval- arbete och samhällsliv, 2.6 Rektorns ansvar

Åtgärder

Skolan måste se till att det finns tillgång till studie- och yrkesvägledande verksamhet som tillgodoser elevernas behov av vägledning av framtida utbildnings- och yrkesverksamhet.

Motivering till bedömning av brist

Av skollagen framgår att eleverna i gymnasieskolan ska ha tillgång till personal med sådan kompetens att deras behov av vägledning inför framtida utbildnings- och yrkesverksamhet kan tillgodoses. Enligt läroplanen för gymnasieskolan har rektorn ett särskilt ansvar för att studie- och yrkesvägledningen organiseras så att eleverna får information om och

vägledning inför de olika val som skolan erbjuder och inför val av framtida utbildning och yrke.

Av intervjuer och dokumentation framgår att eleverna vid Praktiska gymnasiet Växjö inte har tillgång till studie- och yrkesvägledning. Rektorn har i dokument insända till Skolinspektionen redogjort för att studie- och yrkesvägledning till viss del tillhandahålls av yrkeslärarna om eleverna begär detta, men att bristen på tillgång till studie- och yrkesvägledning har uppmärksammats, bland annat för elever på introduktionsprogram.

Av intervjuer med elever på introduktionsprogram framgår att eleverna inte känner till att de går på ett introduktionsprogram och att de inte heller känner till att den utbildningen inte har samma innehåll eller ger samma möjligheter inför kommande yrkesliv och studier som ett nationellt program. Eleverna uppger i intervjun att deras yrkeslärare under årskurs ett och två inte har gett information om utbildningen eller följt upp elevernas studieplaner, men att situationen förbättrats med nuvarande lärare.

Av intervjuer med rektorn framkommer att eleverna på introduktionsprogrammen inte fått sina behov av studie- och yrkesvägledning tillgodosedda på skolan. Rektor uppger att de tidigare yrkeslärarna inte har fungerat i undervisningen av olika skäl och att det vidtagits åtgärder för att eleverna åtminstone ska få de yrkesämnen som behövs för att eleverna ska få en så komplett utbildning som möjligt. Vidare uppger rektorn att de nuvarande lärarna tillsammans med rektorn informerar eleverna om skillnaderna mellan introduktionsprogram och nationella program. Rektorn uppger vidare i intervjun att skolan avser att rekrytera en studie- och yrkesvägledare under mars månad. Av kompletterande information till Skolinspektionen från skolan framgår att Praktiska gymnasiet Växjö har anställt en studie- och yrkesvägledare som påbörjar sin anställning under vecka 9.

Utredningen visar således att eleverna på Praktiska saknar tillgång till studie- och yrkesvägledare. Att vissa yrkeslärare har i uppdrag att informera elever om yrkesval innebär inte att tillgången till personal med sådan kompetens att elevernas behov av vägledning inför val av framtida utbildnings- och yrkesverksamhet är tillgodosedd. Detta eftersom de inte därigenom får information om och vägledning inför de olika val som skolan erbjuder och inför val av framtida utbildning. Huvudmannen och rektorn måste därmed säkerställa att den studie- och yrkesorienterande verksamheten på skolenheten tillgodoser elevernas behov av vägledning inför elevernas val av framtida utbildnings- och yrkesverksamhet.

Motivering till val av verktyg

Eftersom Praktiska Sverige AB numera har vidtagit åtgärder för att avhjälpa bristen genom att rekrytera en studie- och yrkevägledare som ska tillgodose eleverns behov av vägledning av framtida utbildnings- och yrkesverksamhet, avstår Skolinspektionen från ingripande.

Övriga bedömningsområden

Undervisning och lärande

Skolan ska se till att den ordinarie undervisningen utgår från och genomförs på ett sådant sätt att den främjar elevernas möjligheter att nå de examensmål som gäller för det nationella program som eleven läser. Undervisningen ska utformas och genomföras så att alla elever, såväl på nationella program som på introduktionsprogram, ges möjligheter att nå samtliga kunskapskrav inom de ämnen som eleven läser, det vill säga såväl i gymnasiegemensamma ämnen som programgemensamma ämnen, ämnen inom inriktningar och fördjupningsämnen.

I detta ingår att läraren ger eleverna ett aktiösa lärarstöd genom att exempelvis genomföra strukturerade lektioner, genomföra undervisningen utifrån tydliga mål och syften och ge eleverna tydliga beskrivningar och förklaringar. Vidare anpassar läraren undervisningen efter elevernas olika förkunskaper, intressen och lärtilar och ger eleverna såväl stöd som stimulans och utmaningar. I detta arbete kan samråd med elevhälsan underlätta. Genom bland annat en varierad, stimulerande och utmanande undervisning, och genom konstruktiv återkoppling, stärker läraren elevernas vilja att lära. För att kunna individanpassa undervisningen och ge eleverna inflytande över denna är det centralt att läraren skaffar sig kunskap om elevernas olika behov och förutsättningar, liksom låter eleverna vara delaktiga i planeringen av undervisningen.

Trygghet, studiero och åtgärder mot kränkande behandling

Skolan ska, i det dagliga arbetet, arbeta för att elevernas lärmiljö ska präglas av trygghet och studiero och är fri från kränkande behandling. Skolan ska se till att eleverna kan bedriva sina studier i en lugn miljö där de exempelvis inte störs, hotas eller känner sig otrygga av andra elever. Denna miljö bör inte begränsas till enbart lektionssalar, utan även gälla övriga studietrymmen på skolan som exempelvis skolbibliotek, grupprum. Detta gäller alla elever, oavsett om de går ett högskoleförberedande program, yrkesprogram eller introduktionsprogram. Det kan därmed också avse miljöer utanför skolan men som ingår i skolans verksamhet, exempelvis på arbetsplats (APL). Vidare ska skolan genomföra åtgärder för att förebygga och förhindra kränkande behandling av elever vid skolan. Om en enskild elev upplever sig kränkt ska omständigheterna utredas, och i förekommande fall åtgärdas för att förhindra kränkande behandling i framtiden.

Beslut

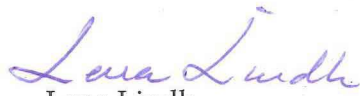
2015-03-17
9 (12)

Dnr 44 - 2014:8352

Bedömning

Det har vid tillsynen inte framkommit annat än att skolenheten uppfyller författningarnas krav inom dessa bedömningsområden.

På Skolinspektionens vägnar

Lena Lindh
Beslutsfattare

Cecilia Palmqvist
Föredragande/Utreddare

Bilagor

Bilaga 1: Allmänt om tillsynen

Bilaga 2: Fakta om Praktiska Växjö

Bilaga 1: Allmänt om tillsynen

Skolinspektionen granskar regelbundet all skolverksamhet i hela landet, för att se att den följer de lagar, regler och läroplaner som finns för verksamheten. Målet är att bidra till alla barns och elevers lika rätt till god utbildning i en trygg miljö, där alla når minst godkänt i alla ämnen.

Skolinspektionen granskar alla huvudmän, vilket innebär alla kommuner, utbildningsföretag och andra organisationer som driver skolverksamhet. Tillsynen görs vart tredje år. All skolverksamhet som en viss huvudman ansvarar för ingår i tillsynen. Det handlar om förskola, förskoleklass, grundskola, gymnasieskola, grund- och gymnasiesärskola, vuxenutbildning, fritidshem och annan pedagogisk verksamhet.

Alla skolenheter ingår i tillsynen. Skolinspektionen prioriterar att besöka de skolor där en hög andel elever riskerar att inte få den utbildning de har rätt till. Det innebär att vi kan stanna längre på dessa skolenheter under själva tillsynsbesöket, men också att vi bättre kan följa upp att eventuella brister åtgärdas och ge råd och vägledning.

Skolinspektionen bedömer om, och i sådana fall på vilket sätt, den granskade verksamheten inte uppfyller de regler som gäller. Myndighetens granskning utgår bland annat från skollagen, förordningar och läroplaner. Bestämmelser som verksamheterna är skyldiga att följa.

När Skolinspektionen har tagit in tillräcklig information gör myndigheten en bedömning av om verksamheten lever upp till de lagar och regler som finns för verksamheten. Alla huvudmän får ett tillsynsbeslut för de verksamheter som huvudmannen ansvarar för. Dessutom får de skolenheter där Skolinspektionen fördjupat tillsynen och gjort tillsynsbesök ett eget beslut, som bara handlar om den skolenheten.

Skolinspektionen fattar också enskilda beslut avseende huvudmannens ansvarstagande över de skolformer som huvudmannen ansvarar för.

Innan ett beslut fastställs ges alltid huvudmännen möjlighet att ta del av och lämna synpunkter på de sakuppgifter som Skolinspektionen grundar sina bedömningar på.

I de fall Skolinspektionen funnit brister har huvudmannen ansvar för att komma tillrätta med bristerna. Huvudmannen ska också redovisa de åtgärder

Bilaga 1

2015-03-17
11 (12)

Dnr 44 - 2014:8352

som har vidtagits i för att åtgärda bristerna. För att följa upp huvudmännens arbete kan flera besök eller andra kontakter bli aktuella då Skolinspektionen också vill se effekter av de åtgärder som vidtas.

Mera information om den regelbundna tillsynen finns på Skolinspektionens webbplats www.skolinspektionen.se under fliken Inspektion.

Bilaga 2: Fakta om Praktiska Växjö

Huvudman för Växjö Praktiska gymnasium är Praktiska Sverige AB med organisationsnummer 556257-5786.

Skolenheten har 111 elever varav 68 går ett introduktionsprogram. Av de 41 eleverna på nationellt program är 29 lärlingar.

Skolan bedriver utbildning på följande nationella yrkesprogram:

-Bygg- och anläggningsprogrammet, inriktning måleri

-El- och energiprogrammet, inriktning elteknik

-Fordons- och transportprogrammet

-Handels- och administrationsprogrammet, inriktning service och handel

Industri tekniska programmet, inriktning svetsteknik

-VVS- och fastighetsprogrammet, inriktningarna fastighet och VVS

Skolan bedriver även utbildning på introduktionsprogrammen Programinriktat individuellt val och Yrkesintroduktion.

Skolenheten följer läroplanen för de frivilliga skolformerna, Lgy 11.

Skolinspektionen har inför tillsynen kontaktat Växjö kommun för att få information om hur kommunen utövar sin rätt till insyn i skolan. Växjö kommun har inte inkommit med någon sådan redogörelse.